

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U002422

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-06-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товстановська Тетяна григорівна

2. Tovstanovska Tetiana Grugorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-04-2016

Спеціальність за освітою: 7.070402

Місце роботи здобувача: Інститут олійних культур

Код за ЄДРПОУ: 01296051

Місцезнаходження: 70417, Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Сонячне, вул. Весняна, 1

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут олійних культур

Код за ЄДРПОУ: 01296051

Місцезнаходження: 70417, Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Сонячне, вул. Весняна, 1

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційна цінність генофонду льону олійного та створення на його основі вихідного матеріалу для селекції сортів в умовах південного Степу України
2. Breeding value of linseed gene pool and creating on its basis source material for variety breeding in conditions of Southern Ukrainian Steppe

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: селекційна цінність зразків льону олійного, закономірності мінливості, взаємозв'язки, успадкування та успадковуваність цінних господарських ознак у зразків і одержаних на їх основі гібридів за різних умов вирощування. Мета: визначення селекційної цінності зразків колекції льону олійного та виділення джерел цінних господарських ознак, виявлення мінливості та зв'язків селекційних ознак льону олійного різного еколого-географічного походження, встановлення успадкування та успадковуваності важливих селекційних ознак, створення цінного вихідного матеріалу для використання в селекційному процесі в посушливих умовах Степу України та створення нових сортів. Методи: польовий, гібридологічний, вимірально-ваговий, біохімічний, статистичний. Новизна: вперше в умовах південного Степу України

проведено комплексні дослідження з визначення селекційної цінності зразків льону олійного різного еколого-географічного походження за основними господарськими ознаками. Виділено джерела за окремими й комплексом ознак та сформовано ознакову колекцію льону олійного, яка поповнила банк генетичних ресурсів рослин. Визначено ознаки, з якими позитивно корелює маса насіння з рослини. Виявлено стабільні за роками ознаки, відбір за якими є ефективним. Визначено високогетерозисні комбінації за показниками елементів продуктивності, які є перспективними для селекційного використання. Установлено високий ступінь генетичної обумовленості ознак кількості насіння у коробочці й маси 1000 насіння та високу ефективність добору за ними. Показано ефективність сортів, створених на основі виділених джерел цінних ознак. Результати: виділено джерела цінних господарських ознак. Сформовано й зареєстровано в Національному центрі генетичних ресурсів рослин України ознакову колекцію льону олійного за продуктивністю та її елементами. Розроблено аналітичну модель високопродуктивного сорту, яка визначається поєднанням елементів структури продуктивності рослини. Визначено донорські властивості зразків за ознаками ранньостиглості, великої кількості коробочок на рослині, високої олійності та вмісту ліноленової кислоти в олії. Створено у співавторстві сім сортів льону олійного, з яких чотири (Дебют, Орфей, Водограй, Світлозір) внесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Ступінь впровадження: колекція льону олійного використовується в селекційних програмах лабораторії селекції льону ІОК НААН. Сорти Дебют, Орфей, Водограй використовуються в генетичних дослідженнях та селекційних програмах ННЦ "Інститут землеробства НААН" та інших наукових установах. Створені сорти льону олійного, внесені до Реєстру сортів льону олійного, широко впроваджені у виробництво. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПП України, вищі навчальні заклади, агроформування АПК України

2. The object of the research: selection value linseed samples, variability patterns, relationships, inheritance and heritability of economic traits in specimens obtained and based on these hybrids under different growing conditions. The aim: definition of breeding value sample collection of linseed and isolating sources of business signs, identification of variability and relationships of breeding traits linseed different ecological and geographical origin, the establishment of inheritance and heritability of important breeding traits, creating a valuable raw material for use in the selection process in the arid conditions of Steppe of Ukraine and the creation of new varieties. The methods: field, hybridological, measuring and weighing, biochemical, statistical. The novelty: the first time in the conditions of southern Steppe of Ukraine conducted complex investigations to determine the breeding value linseed samples various eco-geographical origin on the basic economic characteristics. Allocated resources for individual and complex traits and formed a indicative of a collection of linseed. Defined attributes, which is positively correlated with the weight of seed plants. Revealed stable data attributes, for which selection is effective. Determined the combination with a high level of heterosis in terms of productivity elements, which are promising for breeding use. The high degree of genetic traits conditioning number of seeds in a box and 1000 seeds weight and high efficiency of selection on them. The efficiency of the varieties that are based on the selected source of valuable features. The results: isolated sources of business signs. Was formed and registered with the National center for genetic resources of Ukraine collection of plants indicative of linseed. The analytical model of varieties with high seed productivity, which is determined by a combination of structural elements of seed production plant. Donor properties of the samples determined on the basis of earliness, high oil content, a large number of bolls per plant, a high content of linolenic acid in the oil. Created in collaboration seven varieties linseed, four of which are included in the State Register of plant varieties suitable for dissemination in Ukraine. The degree of the implementation: collection of flax used in breeding programs breeding laboratory flax Institute of Oil Crops of NAAS. Grades Debut, Orpheus, Vodograi used in genetic research and breeding programs Institute of Agriculture of NAAS and other research institutions. Created varieties of flax, made in the Register of varieties of flax, wide introduced into production. The sphere of the implementation: academic institutions of NAAS and the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, higher educational establishments, agroformations of APC of Ukraine

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міщенко Людмила Юріївна

2. Mishchenko Liudmyla Yuriivna

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Михайло Романович

2. Козаченко Михайло Романович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривошеева Лариса Михайлівна

2. Кривошеева Лариса Михайлівна

Кваліфікація: к.с.-г.н., 01.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кириченко Віктор Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

